

Програма за по-добро регулиране: Въпроси и отговори

Страсбург, 19 Май 2015

Защо се нуждаем от програма за по-добро регулиране?

На европейските избори през 2014 г. стана ясно, че много граждани са обезпокоени от това, което те възприемат като нежелана степен на вмешателство на ЕС във всекидневния им живот. Това безпокойство може да се дължи отчасти на погрешна представа за това какво в действителност върши ЕС и на редица евромитове, но е необходимо да проявим и самокритика и да се запитаме дали ЕС действа само когато може да придаде допълнителна стойност на националните инициативи.

Именно поради тази причина председателят Жан-Клод Юнкер пое ангажимент относно програма за по-добро регулиране и относно назначаване на първи заместник-председател в новата Комисия, който да отговаря за по-доброто регулиране. В своите [политически насоки](#), въз основа на които Комисията бе избрана от Европейския парламент, председателят Юнкер обяви: *„Искам Европейски съюз, който действа по-мащабно и е по-амбициозен по големите теми и предприема по-малко действия и е по-сдържан по темите от малък мащаб.“*

Този нов подход бе приложен на практика в работната програма на Комисията за 2015 г. посредством предлагането на ограничен брой инициативи в приоритетни области и поемането на ангажимент за представяне на програма за по-добро регулиране. [Работната програма на Комисията за 2015 г.](#) съдържа 23 нови инициативи, предложени от Комисията „Юнкер“ в съответствие с политическите насоки, представени пред Европейския парламент. Предишните пет години Комисията предлагаше средно по над 130 нови инициативи във всяка годишна работна програма.

В програмата за по-добро регулиране следва да се разгледат не само областите на политиката, върху които акцентира ЕС, но и начините да се гарантира, че законодателните ни процедури продължават да отговарят на най-високите стандарти за оценка на въздействието, прозрачност, публични консултации и изпълнение.

Какво означава „по-добро“ регулиране?

„По-добро“ регулиране означава да се вършат различни неща по по-добър начин. Това не означава дерегулиране, а по-скоро по-добро регулиране; постигане на целите на политиката по най-ефикасния начин, чрез приемане на правила на равнище ЕС, когато е необходимо, но също и на национално равнище, и/или чрез нерегулаторни средства, когато това е достатъчно. Комисията иска да осъвремени законотворческите си практики, за да гарантира, че те отговарят на съвременните изисквания и на очакванията на гражданите за максимална прозрачност и широкообхватни консултации. Заинтересованите страни очакват също така изготвяните от нас закони да постигат ефективно социалните, екологичните и икономическите цели, които сме си поставили, и върху тях да бъде упражняван добър контрол по отношение на тежестта, която създават за предприятията, гражданите или публичните администрации при прилагането им, както и да бъдат предприети ясни мерки за успеха на тези закони, които да се преразглеждат при необходимост.

Комисията вече представи оптимизирана годишна работна програма за 2015 г., съдържаща по-целенасочен списък от приоритети. Сегашните ѝ действия са насочени към осъвременяване на законодателния процес с цел да се гарантира, че най-добрите практики са широко използвани и че институциите на ЕС създават единствено законодателство, което е приложимо на практика и носи ползи за всички, без да натоварва прекомерно тези, които трябва да го спазват.

Кой отговаря за по-доброто регулиране?

Европейската комисия предлага програма за по-добро регулиране, която се отнася за собствените ѝ методи на работа и очертава рамката за ново споразумение с Европейския парламент и Съвета. Комисията не може да постигне сама целите на програмата за по-добро регулиране и разчита съзаконотателите да се ангажират да изпълнят своята роля.

По-доброто регулиране е задача за всеки в Европейската комисия. Днес беше приет нов набор от вътрешни насоки, които ще помогнат на службите на Комисията да използват инструментите,

свързани с най-добрите практики и необходими за изготвянето на ефективни законодателни предложения и предложения за политики.

В междуинституционалното споразумение, предложено на Парламента и Съвета, двете институции се призовават да поемат своята отговорност за по-добро регулиране. Амбицията на Комисията е да приключи преговорите по споразумението преди края на 2015 г.

По-добро регулиране означава ли по-малко регулиране?

Подходът на Комисията за по-добро регулиране не се основава на количествени цели. Стремежът ни е да постигнем резултати по няколко задължителни приоритети на политиката, където има ясна добавена стойност от намесата на ЕС. Това се извършва при безусловно зачитане на утвърдените принципи на субсидиарност и пропорционалност.

Ще смекчи ли Комисията амбициите си във връзка с целите на своята политика?

Чрез програмата за по-добро регулиране Комисията не променя нито една от установените цели на политиката си. Тя просто се опитва да намери най-добрия начин за постигане на амбициозните цели, които сами сме си поставили. Ние искаме правилата ни да бъдат лесни за разбиране и прилагане, така че да бъдат изпълнени целите на политиката ни.

Какво представлява новият Комитет за регулаторен контрол?

Както беше [съобщено](#) през декември, Комисията понастоящем трансформира своя Комитет по оценка на въздействието в независим Комитет за регулаторен контрол. Комитетът съществува в сегашната си форма от 2006 г. насам. Задачата на новия комитет, както и тази на предишния, е да осигурява качество на данните и техническия анализ, използвани в процеса на вземане на политически решения, без да се застрашава независимостта на този процес. Комитетът изпълнява функциите си, като контролира качеството на оценките на въздействието и на основните оценки, съсредоточавайки се върху методологията за извършването им с оглед на наличните насоки и най-добри практики. Той не оценява предложения за политики, нито законодателни предложения.

Новият комитет ще се състои от председател и шестима членове. Членовете на комитета ще бъдат подбрани по прозрачен начин и за първи път трима от тях няма да бъдат длъжностни лица на ЕС. Така ще се гарантира, че разполагаме с възможно най-добрия експертен опит за оценяване на методологията, основаваща се на най-добрите практики, за извършване на последващи и предварителни оценки на социалното, екологичното и икономическото въздействие. Всички членове на комитета ще бъдат избрани чрез строги и обективни процедури за подбор въз основа на експертния си опит. Използването на независим механизъм за преглед на качеството по отношение на оценките на въздействието е широко разпространена добра практика в международен мащаб (вж. [Препоръка на ОИСР относно регулаторната политика и управлението](#), 2012 г.).

Комисията приканва Европейския парламент и Съвета да поемат общ ангажимент за изготвянето на оценки на въздействието с по-високо качество. В проекта на междуинституционално споразумение Комисията предлага Парламентът и Съветът да анализират как съществените промени, внасяни в законодателните предложения на Комисията, ще повлияят върху прилагането на законодателството в държавите членки и върху тежестта, която създават за тези, които трябва да ги прилагат.

Какво е междуинституционално споразумение?

Проектът на междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество допълва съществуващите споразумения между трите институции относно съвместните им методи на работа. В предложението се излага виждане относно това как Комисията, Парламентът и Съветът ще работят съвместно за прилагането на най-добрите практики в приемането на цялото законодателство на ЕС. В него се представят методите на работа по отделни законодателни досиета и се съдържа общ ангажимент за по-добро годишно и многогодишно планиране и за оказване на политическа подкрепа за Програмата за пригодност и резултатност на регулаторната рамка (REFIT).

Какво представлява експертната група, предложена в проекта на Междуинституционално споразумение?

По-доброто законотворчество следва да доведе до изготвянето на разбираемо и ясно законодателство, което създава права и задължения, които са лесно разбираеми за засегнатите лица, избягва непропорционалните разходи и е практично за прилагане. Има опасност това невинаги да се случи, особено когато едно предложение е претърпяло значителни изменения в хода на законодателния процес. За да се избегне това, може да се наложи изготвянето на технически и независим анализ на конкретните изменения.

За тази цел Комисията предлага всяка институция да може да иска извършването на анализ от ad hoc група, съставена от трима експерти, по един от всяка институция, но работещи независимо от институциите (имайки предвид техническия характер на работата). Тази оценка трябва да бъде завършена и оповестена в разумен срок от време и да отчита цялата свършена до този момент работа по изготвянето на оценка на въздействието (във връзка с предложението на Комисията или със значителните изменения, внесени от съзакондателите).

Групата няма връзка с Комитета за регулаторен контрол към Комисията, нито с платформата REFIT.

Какво представлява програмата REFIT?

Както каза първият заместник-председател на Комисията Тимерманс, ЕС не трябва автоматично да възприема новото законодателство като решение на всеки проблем; той трябва също така да прецени дали действащата правна уредба е подходяща за постигане на целите си и, при необходимост, да направи промени в нея. И трите институции на ЕС трябва да проявят политическа воля за прегледа на действащата правна уредба и за усъвършенстването ѝ, когато това е необходимо.

Програмата REFIT беше създадена от Комисията през 2012 г. с цел опростяване на правото на ЕС и намаляване на разходите за регулиране, както и за да допринесе за установяването на ясна, стабилна и предвидима регулаторна рамка, подпомагаща растежа и работните места. Надграждайки върху тази основа, Комисията възнамерява да укрепи REFIT, за да постигне по-добри и по-осезаеми резултати. Програмата REFIT ще бъде:

- *по-целенасочена* — като акцентът бъде поставен върху най-сериозните причини за липсата на ефикасност и за създаването на излишна тежест;
- *по-измерима в количествено отношение* — всяко предложение по REFIT ще бъде съпътствано от прогнози за потенциалните ползи и икономии на разходи; след приемането на законодателството ще бъде публикувана актуализация на прогнозите; Комисията ще работи съвместно с държавите членки и заинтересованите страни при извършването на проверки дали този потенциал намира реален израз на място;
- *по-приобщаваща* — новата платформа REFIT ще бъде безценен източник на предложения за усъвършенстване на законите на ЕС;
- *неизменна част от политическия процес на вземане на решения* — REFIT ще заема видно място в работната програма на Комисията за всяка година и в политическия ѝ диалог с другите институции на ЕС преди и след приемането на работната програма.

Какво представлява новата платформа REFIT?

Понастоящем Комисията работи по създаването на нов механизъм за приобщаване на заинтересованите страни — платформата REFIT. Платформата обединява експерти на високо равнище от бизнеса, гражданското общество, социалните партньори, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, както и представители на всяка от 28-те държави членки.

Тя ще събира предложения за намаляване на регулаторната тежест и ще представя конкретни идеи. Комисията ще отговаря на всички предложения и редовно ще информира какви последващи действия възнамерява да предприеме.

Членовете на платформата ще бъдат подбрани на широка основа, така че да представляват сектори, интереси и региони в Европа, и ще имат пряк опит от прилагането на законодателството на ЕС. Назначенията ще бъдат извършени от първия заместник-председател на Комисията след отправянето на открита публична покана за изразяване на интерес. Платформата ще бъде напълно прозрачна и ще разполага със собствен уебсайт, на който ще се публикуват всички предложения, коментари, информация от членовете, резюме на протоколите от заседанията и коментарите на Комисията и на органите на държавите членки във връзка с последващите действия.

По какъв начин програмата ще допринесе за по-голяма прозрачност?

Комисията ще увеличи консултациите си със заинтересованите страни през целия законодателен процес. В миналото консултациите със заинтересованите страни се провеждаха на определени

етапи от процеса. Чрез новия подход ще се увеличи прозрачността и ще се даде възможност за предоставяне на обратна информация на различни етапи от законодателната процедура. Освен това, с цел да се подобрят консултациите със заинтересованите страни при подготвянето и оценяването на предложенията на Комисията, вече ще бъде искана обратна информация и във връзка с пътни карти, оценки на въздействието от етапа на създаване и проекти на делегирани актове и актове за изпълнение.

Освен това възможностите за представяне на обратна информация ще бъдат разширени, така че да обхванат и предложения, които вече са приети от колегиума на членовете на Комисията; след като предложенията бъдат изпратени на Парламента и на Съвета, ще започне да тече осемседмичен срок, в който Комисията ще събере и обобщи отговорите и ще ги препрати на съзаконодателите, които ще ги вземат предвид в законодателната си работа.

Също така Комисията заявява отново своя ангажимент да се вслушва в мнението на заинтересованите страни, като за целта ще използва онлайн инструмент, наречен „Lighten the Load — Have Your Say“. В тази нова рубрика на уебсайта на Комисията, посветен на по-доброто регулиране, всеки ще има възможност да сподели своите виждания за законите или за нови инициативи на ЕС по всяко време. Порталът предоставя нов интерактивен инструмент за провеждането на консултативен процес за изготвяне на политики. Комисията ще отговаря на всички изразени становища.

Какви промени ще настъпят във връзка с актовете за изпълнение и делегираните актове?

За първи път проектите на делегираните актове — мерки, които изменят или допълват несъществени елементи на законодателството на ЕС — ще бъдат предоставени за изразяването на публични мнения на уебсайта на Комисията за срок от четири седмици. Това ще се извършва успоредно със съществуващите консултации с експерти от държавите членки.

Важните актове за изпълнение — чрез които се урежда подробното или специфично прилагане на първичното законодателство — също ще бъдат обществено достъпни за период от четири седмици. Това ще даде възможност становищата на заинтересованите страни да бъдат предадени на експертите от държавите членки в съответния комитет, за да може те да ги вземат под внимание, когато приемат своята позиция.

Комисията ще публикува онлайн ориентиран списък на очакваните актове, така че заинтересованите страни да могат да се подготвят предварително.

Ще забави ли новата програма работата на Комисията?

По-доброто регулиране допълва разумния политически процес на вземане на решения. Задълбоченото подготвяне и оценяване на цялото законодателство безспорно е важно, но Програмата за по-добро регулиране не съдържа нищо, което ще забави работата на Комисията или ще спре вземането на бързи политически решения, когато това е необходимо.

Ще доведе ли новата програма до предоставянето на повече правомощия на Комисията?

Всички представени днес мерки зачитат безусловно ролята и правомощията на съзаконодателите в лицето на Европейския парламент и Съвета. Тези правомощия са ясно определени в Договорите и Комисията не се стреми да ги променя.

По-конкретно по въпроса за оценките на въздействието при съществени изменения, внесени от съзаконодателите, Комисията не се стреми да ограничи възможностите за политически действия от страна на Парламента или на Съвета, а иска от тях да проучат въздействието на предлаганите от тях важни изменения. Комисията е готова да подкрепи работата по оценката на въздействието на другите институции, които си запазват пълното право да решат как да организират работата си.

Какво ще бъде отражението за социалните партньори?

Когато социалните партньори сключат споразумение помежду си, те могат да поискат от Комисията да отправи предложение за решение на Съвета за включването на това споразумение в правото на Съюза. Комисията трябва да реши дали да приеме или отхвърли споразумението, но не може да внася изменения в него. Подобно на всички решения на Комисията, това ще бъде обосновано от пропорционална оценка на въздействието, ако има вероятност споразумението да има съществено отражение. С оглед на ролята и автономията на социалните партньори обаче ще се прилагат специални договорености.

Какви са целите, които си поставяте във връзка с измерването на Вашия успех?

Комисията не смята, че количествените цели са най-добрият начин за постигане на намаляване на тежестта. Според нас е по-добре да се обърне внимание на конкретни примери и предложения,

отправени до нас, и да се работи по тях незабавно и ефикасно, когато това може да стане, без да се застрашават основните цели на политиката, отколкото да работим на произволен принцип само защото сме си поставили за цел постигането на някаква цел в цифрово изражение.

Какво предстои?

Комисията ще започне преговори с Парламента и Съвета относно предложението за междуинституционално споразумение, като целта е тези преговори да приключат до края на 2015 г.

До края на юни ще започне набирането на външните членове на Комитета за регулаторен контрол и ще бъде стартирана платформата REFIT. Актуализирането на съществуващите онлайн платформи и създаването на нови уебсайтове ще приключат до края на 2015 г.

За повече информация:

[Съобщение за медиите относно по-доброто регулиране IP/15/4988](#)

МЕМО/15/4989

Въпроси на граждани:

[Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)